PARIS METROSU

"istanbula metro şart,

VE PARİS METROSUNUN İSTİHBARAT MÜDÜRÜ İLAVE ETTİ: "EGER METRO OLMASA PARİSDE BİR GÜN YAŞANMAZ,

Doğan PÜRSÜN

PARİS şehrini yeraltından demir ağlarla ören metro da artık ihtiyacı karşılamadığından, beş milyar sarfı ile yeni bir hattın inşasına başlanmıştır. Paris'lilerin herşeyi olan Metro'da bir günde taşınan yolcu sayısı dört milyon civarındadır. Bu şehre gelip, metroyu gezmiyen yabancı yok gibidir. Nitekim biz de yeraltından Paris'in her köşesine ulaşan Metro'yu gezdik ve hayran kaldık.

Bir saatte 610 bin kişi

Paris Metro Teşkilâtı (R.A.T.P.) nin İstihbarat Müdürü Marcel Kopp da metroyu bize gezdirirken, artık Paris'e tesisin yetersiz kaldığını söylemiştir. Halbuki, 9 milyar lira değerindeki 180 kilometrelik dev tesisde iş saatlerinde birkaç dakika ara ile sefer yapılmaktadır.

İstihbarat Müdürünün verdiği bilgiye göre, Paris'de bir milyonun üstünde otomobil vardır. Ve otobüs Teşkilâtı da yer üstünde yolcu taşımaktadır. Buna rağmen, hergün sadece 18 ilâ 19 arasında metroda seyahat eden yolcunun sayısı 610.000 civarındadır.

İstanbula metro şart

Paris Metrosu İstihbarat Müdürü ile İstanbul'da inşası düşünülen metro hakkında da konuştuk. Marcel Kopp, İstanbul'a en kısa zamanda bir metro yapılması gerektiğini belirterek şunları söyledi:

«İstanbul ile ilgili il kmetro projesini bizim teşkilât hazırladı. Bu yüzden bilgim var. İstanbul'a bir metro için belki büyük bir yatırım gerekiyor. Ancak, başka çaresi yoktur. Çünkü, istatistiklere göre, nüfusu bir milyonu aşan her şehirde metro yapılması şarttır.»

Metro İstihbarat Müdürü, bu arada, «Herhalde İstanbul'un nüfusu bir milyonu aştı şeklinde bir soru sormuş, «İki milyondan fazla» cevabına karşı da şunları söylemiştir:

«Paris'de yaşanmaz»

«İstanbul ile ilgili ilk metro projesini bizim teşkilât haket bir haldedir. Eğer bir metro yapılmazsa, tarihi şehirde yüzmilyonlarca lira harcanarak yollar açılmasına gidilecektir. Bu da faydasızdır, çünkü bir süre sonra açılan yollar da yetersiz kalacaklır. En akıllı iş hemen harekete geçerek metronun temelinin atılmasıdır.»

Bu sırada Paris'in 15 kilometre uzunluğundaki Champs Elyées Caddesine çıkmıştık. Metro istasyonunundan binlerce kişi, rahatça yeraltından caddeye çıkıyorlardı. İstihbarat Müdürü, hızlı hızlı yürüyen Paris'lileri göstererek: «Eğer metro olmasa Paris'de birgün yaşanmaz» dedi.

AKŞAM
İLAVEDİR, AYRICA PARA İLE SATILMAZ

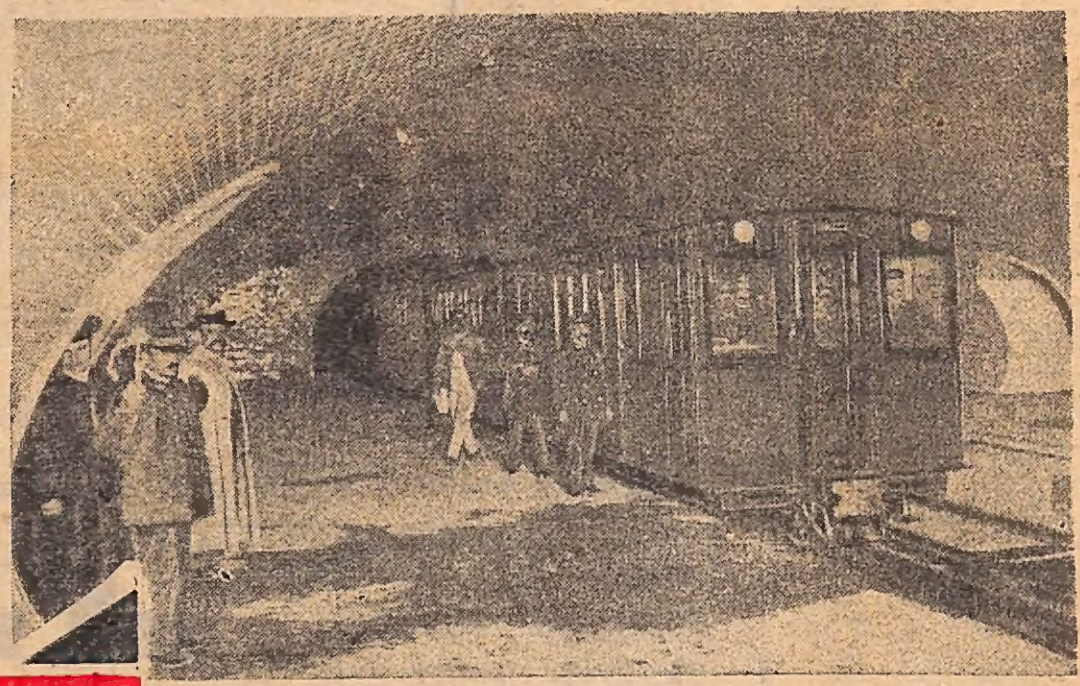

Dün ve Bugün

■ 19 TEMMUZ 1900 yılında inşa edilen Paris metrosunun bugünkü değeri Türkiye Bütçesinin tamamına yaklaşan, dokuz milyar Türk lirası değerindedir. 1900'de bir yılda 17 milyon 600 bin kişi taşınırken, bugün bir günde Paris metrosunda taşınan yolcu sayısı dört milyonu tutmaktadır. Paris metrosunda çok çocuklu ailelere, harp malûlü ve öğrencilere tenzilât yapılmaktadır. Yıllardanberi de bilet ücretleri arttırılmamıştır. Bu yüzden zarar eden Paris Metrosunun bu açığını Fransa hükümeti kapatmaktadır.

Paris metrosu, 380 kilometrelik New York ve 363 kilometrelik Londra metrolarından sonra dünyanın üçüncü büyük metrosudur. Yukarda 1900 yılının aşağıda ise 1964'ün metrosunu görüyorsunuz.

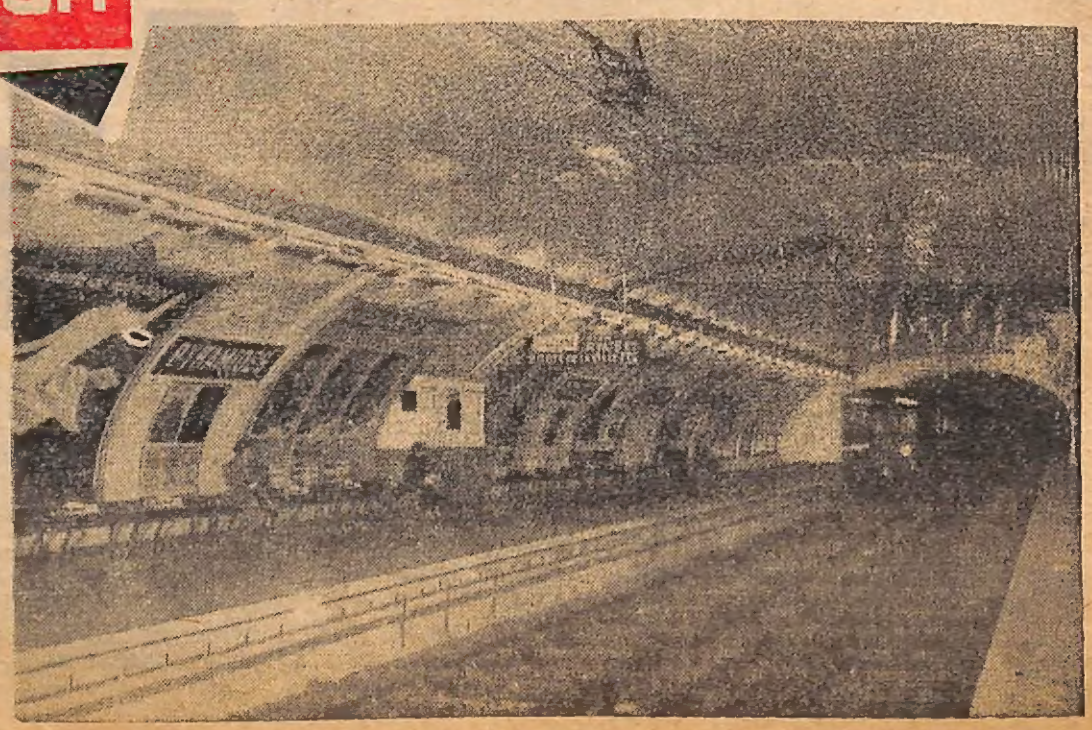

KADIN KULÜBÜ

KADIN MODASINDA IHTILAL

İlerdeki yıllarda 1965 kış modasından bahsedilirken belki de şöyle denecek : «Kadınların şehir kıyafetine pan talonun girdiği yıl!» ancak kadın modasında küçük çapta bir ihtilâl sayılabilecek pantalon modasının ne dereceye kadar tutacağı henüz belli değil.

Ama herşeye rağmen Paris'in büyük moda evleri bu kış için pantalon ve ceketten meydana gelen kışlık şehir kıyafetleri hazırladılar. Alışverişe veya sinemaya giderken pantalon giymekten çekinen hanımlar için ayrıca ceketin altına giyilecek aynı kumaştan bir de dar eteklik eklediler. Şimdilik kadınlar çekingen. Fakat belli olmaz bu kış hava çok soğuk, kar çok fazla ve kış çok uzun olursa bir bakacağız bütün hanımlar etek ve ceketten meydana gelen tayyör yerine pantalon-ceket kıyafetini benimseyivermişler.

Selâmlık

Tarık Benek

iki aşk arasında

Tarık Bey,

18 yaşında kabiliyetli bir gencim. Altı ay önce bir kızla tanıştım. Epeyce arkadaşlık ettikten sonra temelli olarak Bursa'ya gittiler. Bu arada bir başka kızla arkadaş oldum. Onunla sevişmeğe başladık. Fakat eski sevgilim çıkageldi. Ben şaşırdım kaldım. Şimdilik ikisi ile de konuşuyor ve ilgileniyorum ama bir gün ikisi de öğrenecek diye ödüm patlıyor. İkisinden de ayrılmak istemiyorum. Ne yapmalıyım?

E. H., Beyazıt

Kabiliyetli olduğunuz belli. Bu devirde insan bir kızı bile idare edemezken sizin iki kızı oyalamanız nasıl bir insan olduğunuzu anlatıyor. Fakat gel gelelim Medeni Kanunumuza göre ancak bir kadınla evlenilir. Sizin istediğiniz şey çok gerilerde kaldı. Korkmakta da haklısınız. Böyle şeyler beklenmedik anda ortaya çıkıverir. O zaman ikisini de kaybedersiniz. Ruhen iki kişiyi sevmek hasta ve mariz bünyeli insanların harcıdır. Siz en iyisi bir müddet ikisini de terkedip kalbinizin sesini dinleyin. İkisinden birini daha fazla ve hakiki aşkla sevdiğinizi anlıyacaksınız. Bir seçme yapamıyorsanız, bunlar gençlik heveslerinden başka şeyler değildir.

7 YANLIŞ

RESSAM üstteki resmi kopya ederken yedi yanlış yapmış. Bunları bulabilir misiniz. Eğer bulamazsanız, Cevaplar Sütununa bakın.

BÜYÜK BULMACA

Genel Kültür

Bugünkü bulmacamız çoğunluğu itibariyle eve, evin kısımlarına ve günlük yaşayışımıza aittir. Bu arada zaman zaman Genel Kültürle ilgili kelimeler de kullanılmıştır. Bulmacanın çözümü 17 dakikadır ve bu müddetin altında çözenler için bir başarıdır.

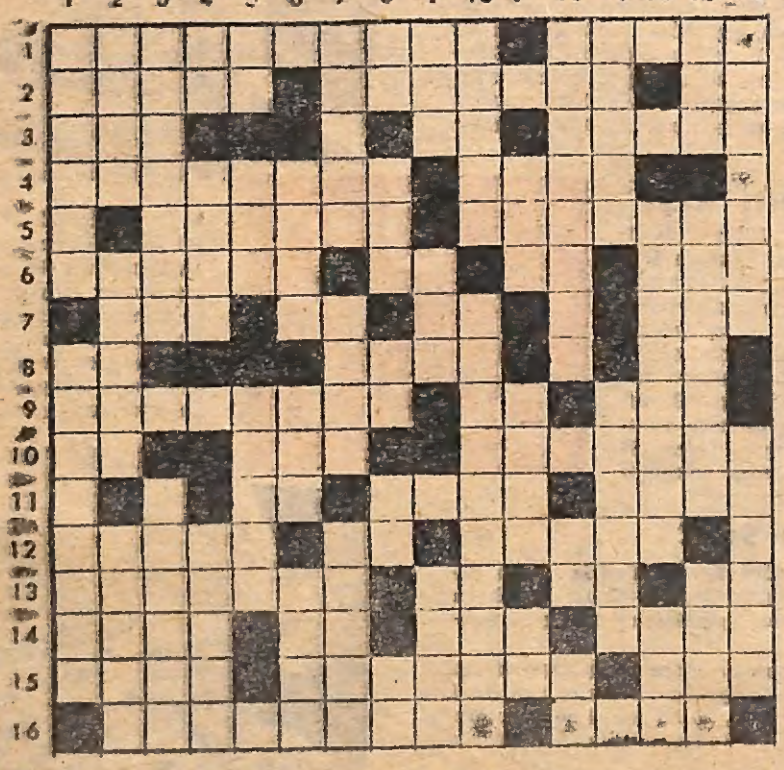

SOLDAN SAĞA: 1 — Evde yatılan yer, Apartmanların büyüklüğünü göstermek için sayı ile birlikte kullanılır. 2 — Evin bir kısmının içinde, Üst katlara çıkaran araç, Asmaktan emir. 3 — Tersi geniş değil, Türk malı işareti, Tersi misafirlere yapılan. 4 — Eskiden evlerde radyo yerine kullanılırdı, Tersi kadınlar kulaklarına takarlar. 5 — El yüz yıkanan yer, Üstü siyah eve denir. 6 — Evin kapısında bulunur, Türkiye Cumhuriyeti rumuzu, Bir renk, Eski bir kavim mensubu. 7 — Binanın kısımlarından, Tersi Türk lirası, Asmaktan emir, Mastar eki. 8 — Su, Neticesi, Ortasına (i) gelirse eski bir çalgı. 9 — Aydınlatmayı temin eder, Sıfat eki, Tersi çatı. 10 — Bir tanrı, Lefterin oynadığı Atina'da bir futbol takımı, Kısa süre için gidip görmek. 11 — Ayak yolu, Kışın ısıtır, Hançer. 12 — Tersi eski bir kavim mensubu, Hayret ifade eder, Başına K gelirse fezaya ait. 13 — Evin önünde geniş kısım, Üç boyuttan biri, Nam. 14 — Bir erkek adı, Meclis Başkan Vekillerinden birinin soyadı, Ev inşa edilir, Sonuna (f) gelirse cıvar. 15 — Büyükanne, Millî içkimiz (çoğul), Çocuk besi maddesi. 16 — Evin o özelliği varsa kıymeti artar, Tersi ateşten artakalanı.

YUKARIDAN AŞAĞI: 1 — Ayağını ona göre uzat, Üst katlara üzerinde çıkar ineriz, Dileğinin yerine gelmesi için vaatte bulunur, Evde öylesi çekilmez, Fotoğrafçının verdiği. 3 — Beş duygudan biri, Ayakta dikilene. 4 — İsim, Tersi yemek, Bir kumaş. 5 — Tersi beyaz, OVR, Odanın üst kısmı. 6 — Enerjik, Tersi çekme, Bir soyadı. 7 — Sonuna (A) gelirse geniş olmayan oba; Tersi şişkinlik yapan, Kül eder. 8 — İskambilde en büyük kâğıt, Kısa yazı, Yayla atılır, Bir kürk hayvanı, Tersi beyaz. 9 — Satmaktan emir, Bir soyadı, Hareketsiz. 10 — Aşağıya doğru ilerlemek, Bir çeşit boya ile yapılan, Bir Havayolunun rumuzu, Tersi solu değil, Tersi yemek. 12 — Evin kısımlarından, Kuzunun çıkardığı ses, Fransızca sokak, 13 — Bezelye, Asrımıza adını verdi. 14 — Damla damla akmak, Tersi alt değil, 15 — Tekrarlanırsa gevezelik olur, Yağmurda sevilmeyen çatı, Tersi rejimi. 16 — Isısını artırmak, Sıvıyı fikirdaî anlamına emir.

(Cevabı cevaplar sütununda)

Yedi yanlış :

1 — Balığın ağzı daha büyük. 2 — Balığın boşi atta değişik. 3 — Vazonun ayağı değişik. 4 — Bekçinin pantalonunun alt tarafı değişik. 5 — Süpürgede daha fazla fırça var. 6 — Duvarın arkasındaki resmin tabanında bir çizgi vardır. 7 — Geri plandaki duvarın tabanında bir fazla çizgi var.

Büyük Bulmaca

SOLDAN SAĞA: 1 — Yatakodası, Kalk. 2 — Oda, Asansör, As. 3 — Rıd, TM, Mark. 4 — Gramofon, Rük. 5 — Lavabo, Karadan. 6 — Numara, TC, Alâet. 7 — Kat, LT, As, Mak. 8 — Ma, Sonu, Ler. 9 — Elektrik, La, Mad. 10 — Ra, AEK, Uğramak. 11 — Ve, Soba, Kemer. 12 — Ilıman, Ya, Çıkmak. 13 — Yerseviye, Ay, Ro, Ün. 14 — Fesat, Ok, Taş, Ilın. 15 — Nine, Ra-kı'lar, Sut. 16 — Muvazeli, Üüük.

YUKARIDAN AŞAĞI: 1 — Yorgan, Merdiven. 2 — Adam, Ukala, Resim. 3 — Tadalma, Duruma. 4 — Ad, Mesel, Saten. 5 — Ka, Ovr, Tavan. 6 — Faal, Rec, Dora. 7 — Daroh, Tsik, Yaker. 8 — As, Not, Ok, Sa, Ka. 9 — Sac, Can, Akl. 10 — Irmek, Subayalı. 11 — Pas, Isı-ğns, Sa. 12 — Kombiülük, Me, Ra. 13 — Arsa, Makine. 14 — Damlamak, Taş. 15 — Lak, Akardan, Ürük. 16 — Istmak, Kayrat.

CEVAPLAR ÇÖZÜMLER

bir pazar hikâyesi

Türküler

Yazan: ORHAN KEMAL

Gece..

Gecenin ileri bir saati.

Radyoda bir türkü:

«Cigaramın dumanı,

yoktur yârin imanı»

Yâr, böyle bir yâr vardı adamın içinde, çok gerilerde kalmış. Yıl dokuzyüz kırk mıydı? Galiba. Kar yağıyordu lâpa lâpa. Dünya'da harp. Alaman tankları afi kesiyordu.

İçini çekti adam.

Gençti o zaman. Lâpa lâpa karların altında buz tutmuş göğüs kıllarıyla yürüyordu adım adım. Bir buhar kazanı gibi tütüyordu. Sarhoştu. Şarabın, Ulucami karşısındaki köfteci'nin kırmızı şarabının kızılı vurmuştu yanaklarına. Bursa mıydı orası? Dar bir merdivenle mi çıkmıştı köfteci dükkânının üst katına? Mavi mantolu, kırmızı küpeli, kıvır kıvır kumral saçlı yâri düşünerek mi çekmişti kafayı?

Evet Bursa'ydı orası. Çekirge, Karamustafa kaplıcası, Temenyeri, Yeşil. Yeşildi süveteri imansız yârin. İskarpinleri rugan, bacakları ince ama ayak bilekleri tombul adımları çevik. Hoplıyarak yürürdü.

«Sokaklarda hoplıyarak yürüme!»

Aşk dökülen, baygın gözleriyle dönüvermiş, soruvermişti:

«Sonra bana sokakların oşosu mu derler?»

«Derler ya!»

Başının bir davranışıyla sanki alnına düşmüş bir tutam saçı arkaya atmıştı:

«Desinler, desinler be, desinler anam bee!»

Adam'da radyo, radyodaki türkü filân silinmişti. «Anam bee!» takılmıştı aklına şimdi... «Anam bee!» diye geçirdi. «Anam bee!...»

Gerçekten de, Bursa'daki «Sokakların oşosu»yla bu «Anam bee» diyenin benzerlikleri Tıpkı mıydılar ne? Oysa o yılların «Oşosu» şimdi en azından vardı bir kırk dördünde.

Adam içini çekti.

Bir Cağaloğlu ikindisini hatırladı acı acı. Mevsim sonbahar. Sarı yaprakları önüne katmış rüzgâr. Rüzgâr ılıktı. Lodostu hava ama boğucu değil. Onu bekliyordu. Az sonra biraz ince ama çok biçimli bacaklarıyla gelecekti. Yakınlarda bir yerde yanıvermiş elektriğin sarı ışığında su gibi gülecek: «Çok beklettim mi?» diyecekti. Özür dileyecek, sonra da başlıyacaktı çalıştığı kitapçıdan dertlenmeye. Kaşları ciddi ciddi çatılacaktı. «Efendim» diyecekti, «Adam lâftan anlamıyor. Caddeye bakan pencere önünde otursam karışır, kitap okusam karışır, gülsem karışır. Aynı işhanında kapı komşu yazıhanelerin ben akrân kızlarıyla konuşsam karışır. Yanında çalışıyorum diye esir miyim Allahaşkına?»

İçini çekti gene adam.

Gelmiş gene bu, buna benzer şeyler. Adam hiç unutmaz verdiği karşılığı: «Esirlik ne demek? Elbette esir değilsiniz. Ne haftalık veriyor size?»

«Elli lira.»

«Çok az.»

«Çok. Bana başka bir iş bulamaz mısınız? Zarar yok, gene elli lira olsun haftada ama daha bir hür, daha bir serbest. Nasıl söyliyeyim, hiç olmazsa boş zamanlarımda okumama, kendime arkadaş edinmeme.»

«Haklısınız. Karışmasa değil mi?»

«Karışmasa ya!»

Bir başka iş bulmuştu adam ona. O akşamüstü işte, yeni işinden dönmesini bekliyordu hasretle. Koca bir gün, kocaman bir gün beklemişti. Az sonra gelecek, başlıyacaktı cıvıldamaya. Elbette yaşamından olmayacaktı, elbette dertlenecekti gene, elbette kaşları ince ince, sert sert çatılacak, elbette...

Gelmişti. Gülmüyordu yüzü, sıkıntılıydı.

«Yeni işini de beğenmedin galiba?»

İçini çekmişti, ağlamaklı olmuştu.

«Neden beğenmedin?»

Durakta otobüs bekliyorlardı. Hava lodos lodos, kaba kaba, sıcak sıcak esiyordu, yapraklar, sarı yapraklar, sonbaharın sarı yaprakları savruluyordu. Susuyordu o. Boyuna susuyordu. Konuşsa ağlıyacak mıydı? Ağlamak istemiyor muydu? Ağlayınca yanındakini inciteceğinden mi korkuyordu? Belki evet, belki hayır. Ama susuyordu. Biro-u mazot kokulu homortusuyla bir otobüs gelip dağ gibi durmuştu önlerinde. Binmemişlerdi. Başka, daha başka, daha hantal, daha eski, belki de daha kocaman bir başka otobüs bekliyeceklerdi.

«Ha? Beğenmedin mi?»

Zorla:

«İnsana kötü kötü bakıyorlar» demişti.

«Kim?»

«Laboratuvardaki gözlüklü, şişman adamla....»

«Adamla?»

«Ötekiler.»

Adam anlamıştı işi. Bıraksındı orayı da. Başka bir iş bulurlardı.

«Annemle birlikte çalışmak daha iyi belki.»

«Nerde çalışıyor annen?

«Trikolarda!»

Hemen eklemişti:

«Orada da...»

«Orada da?»

«Hiç.»

«Orada da mı takılıyorlar?»

«Annemin ustası..»

Lodos esintisiyle dağılan saçlarını ufacık, bembeyaz eliyle toplamağa çalışarak boşanmıştı:

«Beni çok seviyormuş. Karısını boşayıp beni alacakmış. İstemezsem öldürecekmiş beni de kendini de. Ay vallahi yapar. Öyle korkuyorum ki. Kocaman adam. Şimdi bile çıkıvermesinden ödüm kopuyor!»

Sıcak sıcak esen lodos, elektrik ampulünü salıyordu.

«Ayyy» demişti birden.

«Ne o?»

«Geliyor!»

«Kim?»

«O!»

Ardına saklanmağa çalışmıştı adamın. Adam için en unutamıyacağı andı. Unutamamıştı yıllar yılı. Az önce radyodaki türküde hatırladığı Bursalı bile silinmişti. Yıllar yılı tanıdığı, sevdiği, beğendiği kadınların tümü. O vardı şu an. Bir başka türkü geldi oturdu diline:

«Evvel yârin sevgilisi ben idim

Şimdi uzaklarda kalan ben oldum.»

Usta gelmişti, kocaman, ipiri. Kolalı yakası, kravatı, ipek gömleği. Ablak yüzünde öfke, ablak yüzünde her şeye boşvermiş. Gelmişti. Kızı çağırmıştı adıyla. Kız kaçınmış, ağlamaya başlamıştı. Adam bileğinden yakalayıp sürüklemek istemişti. Girmişti araya:

«Peki ama ne hakla?»

«Size ne?» demişti zorba.

«Bana sığınmış bir genç kız...»

«Ben onun annesinin ustasıyım!»

«Kim olursan ol. Gitmek istemiyor, seni görmek istemiyor, senden nefret ediyor!»

Uzamıştı ağız dalaşı. Tehdit, tehditler. Karakol. Sonunda iş mahkemeye düşmüştü. Daha sonraları..

Adam yeni bir cigara yaktı

Onunla dolu günlüğünü çıkardı masasının çekmecesinden Onunla dolu yılların anılarını okudu yeni baştan. Bu anılarda masmavi gök vardı, çiçek yüklü ağaçlar vardı, Boğaz vardı. Bu sayfalarda «Anam bee!»lerin daniskası, bu sayfalarda kavga, bu sayfalarda gözyaşı, bu sayfalarda ayrılık vardı. Bu sayfalar birlikte yaşanmış karlı günlerin buz parçalarıyla doluydu. Bu sayfalar herşeye rağmen sıcacıktı. Bu sayfalar...

Aynaya baktı adam. Yaşlanmıştı. Daha da yaşlanacaktı Sonra birgün hiç bilmediği birgün, hiç hesaplıyamayacağı bir saatte, bilemiyeceği bir yerde ömrünün son noktasını koyunca bu sayfalar kime kalacaktı? Yabancılara ne söyliyecekti bu sayfalar? Bu sayfalar geçmişin tatlı, acı sayfalarıydı; yalnız onu ilgilendirirdi. Başkalarına kalmamalıydı.

Yırttı bu sayfaları defterden. Sonra ortadan bir daha yırttı, daha sonra bir daha, bir daha, bir daha.

Hayır hiç, hiç iz kalmamalıydı.

Aşağı indi. Ocağa attı yırtık sayfaları, gaz döktü, çaldı kibriti. Yırtık sayfalardan dumanla karışık turuncu bir alev yükseldi önce. Neşeli bir alev. Sonra alevler alevleri kovaladı. Boğaz dolu, lâpa lâpa kar dolu, ilkbahar çiçekleri dolu, mavilikler dolu yapraklar çığlık çığlığa yanmağa başladılar.

Bir cigara yaktı adam alevlere karşı.

«Cigaramın dumanı

yoktur yârin imanı»

Yâr, imansız yâr, kırmızı küpeli, mavi mantolu, lâpa lâpa karların altında çevik adımlarıyla koşup gelen yâr. Sarı pardesüsüyleydi bir gün de, ayrılırken şöyle demişti:

«Kanarya gibiyim, gidiyorum!»

Ve radyoda bir başka türkü:

«Süzül güzel süzül de gel

Deli gönlüm hep seni ister.»

AKŞAM

MİZAH

— Anneciğim bak ne güzel bir mantar!...

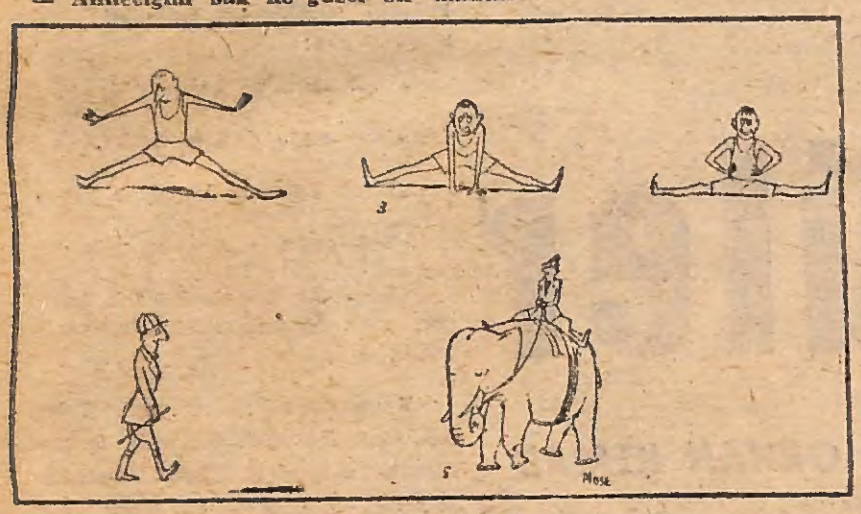

YAZISIZ

— Minoş'un yeni piyano öğretmenine «merhaba» demiyecek misin?

Bilâkis

Büyük Kato, karısını gömdükten sonra, genç bir kadınla evlenmişti. Oğlu huzuruna çıkarak dedi ki, «Beybaba sizi ne yapıp gücendirdim ki evimize bir üvey ana soktunuz?»

İhtiyar adam, parlak bir cevapla oğlunu susturdu:

«Beni gücendirmedin oğul, bilâkis. Seni o kadar beğeniyorum ki senin gibi daha birkaç evlâda sahip olmak hevesine kapıldım.»

«Yarış!..»

Ha!... İyi!...

Yağmur, eski şatonun camlarını kamçılıyor, rüzgâr acı acı uluyordu. Misafir, suratı insana kasvet veren uşağın refakatinde çekine çekine yatak odasına girdi. Birden aklına gelerek sordu:

— «Pu odada fevkalâdeden bir hâdise oldu mu hiç?»

— «Kırk yıldır olmadı, efendim.»

Misafir biraz ferahlamıştı ama, gene de sormaktan kendini alamadı:

— «Peki, kırk sene önce ne olmuştu?»

— «Geceyi bu odada geçiren bir zat sabaha sağ çıkmıştı, efendim!..»

Değil mi ya!..

Genç kadın bir dostlarının evinde yemeğe kalmış, lâkin perhiz derdinden, ikram edilen güzel şeylerin birçoğunu yiyememişti. Dönüşte, müthiş bir kazadan mucize kabilinden yakayı kurtardı. Otomobil az daha koca bir kamyonla çarpışıyordu. Ölümle hayat arasında bocaladığı o müthiş saniyeler zarfında genç kadın ne düşündü dersiniz? Kendisini bekleyen feci ölümü mü? Ne gezer! Kendi kendine şöyle söylendi:

— «Ölmem mukadderse, ne aptallık ettim de o güzelim çikolatalı kremayı yemedim!»

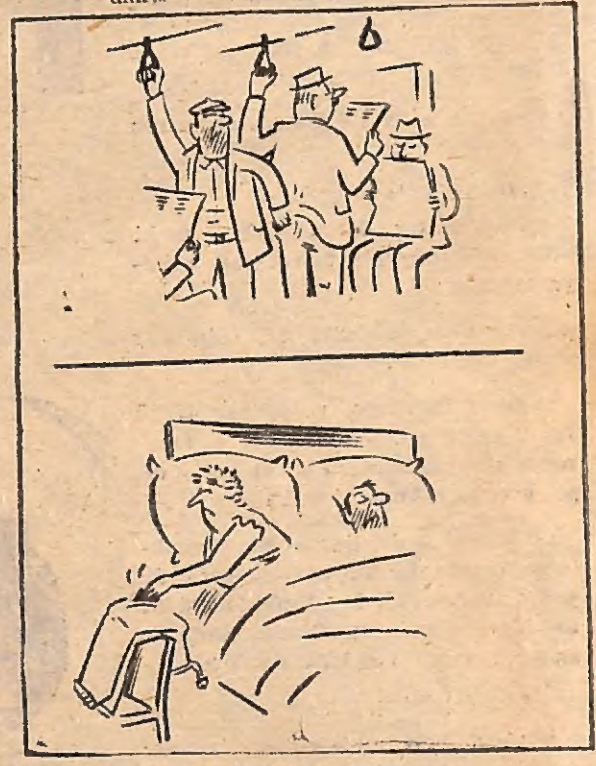

«Ava giden avlanır!»

«Pratik zekâ»

İşe yarar birşey: Kitap

Yılbaşından birkaç gün sonra, bir dostu Amerikan mizahçısı Mark Twain'i ziyarete gelmişti. Muharririn yazı odasına girince, yere yığılmış kitaplar dikkatini çekti.

«Bunlar hediye mi?» diye sordu.

Twain, «Evet» makamında başını salladı.

«Muharrirlere ne diye kitap hediye ederler, bilmem ki. Başka seylere de ihtiyacımız olabileceğini düşünmüyorlar mı?»

Twain, «Ben kitaplara bayılırım» diye misafirinin sözünü kesti. «Meselâ, şu ağır kitapları ele alın. Patırdıcı kedilere atmak için, hiçbir şey ağır bir kitap kadar işe yaramaz. İnce kitaplar, sallantılı masalarla sandalyelerin altına konmak için birebirdir. Güzel ciltli kitaplara da aynamı dayayıp traş olurum. Kitaplar ideal hediyelerdir; bir tanesinin dahi işe yaramadığına şahit olmadım, vesselâm.»

OLAYLARIN ALAYLARI

NACİ SADULLAH

Nükteden baskın havâdis!

Şu satırları İstanbul'da çıkan «Milliyet» gazetesinden aynen alıyorum:

«Belediyeye memur olacak lise mezunlarını ilkokul mezunu bir Belediye Meclisi üyesi imtihan edecektir.»

Sevgili dostumuz Çetin Altan, bu havadisi okuduktan sonra, o gazetenin nükteli fıkra yazarlığından istifa edecektir sanırım:

Zirâ insanın o havadisten daha güldürücü fıkra yazması, hattâ Çetin Altan'ın bile elinde değildir!

AFFA DAİR

Suç işleyip de cezâya çarpılmış insanların affı, onu yapabilecek durumda olanların mürüvvetlerine kalmış bir iştir: Bunun içindir ki, — Herşeyi olduğu gibi — affı istemenin de kendine hâs bir edâbı, bir erkânı vardır ve hattâ bir de zamanı vardır.

Ücreti tarifeye bağlanmış bir satılık kadından bile vuslat:

«Ulan kaltak; filânca taponla düşüp kalkıyorsun da, bize neden yüz vermiyorsun?» denilerek, istenilmez. Zirâ isteniliş şekli böyle olunca, hiçbir insan, hiçbir kimseye verecek olduğunu bile vermez!

İş böyle olunca sormak isteriz:

Nedir o, İstanbul cezâevindeki mahkûmların güyâ af isteyen davranış tarzları? Cezâ yemene sebep olmuş suçu işlemiş olman yetmiyormuş gibi, kanunlara karşı toptan ayaklan, jandarmaları, polisleri rehin (!) al, sonra da:

— «Şunu isteriz, bunu isteriz, af isteriz!» diye, millet, kanun, devlet mümessilleriyle pazarlığa kalkışmaya yelten!

Bu konuyu ele alan «Ulunay» isimli yazar, soruyor:

«Hapishânede polisin işi ne?»

Ayol, mahkûmları toptan ayaklanmış ve jandarmaları rehin (!) alınmış bir hapishânedeki işlere müdâhale görevi polislere değil de, «Ulunay» a mı düşer?

Bakın, şu satırlar yine bu konuda; yine o zâtın:

«Mahkûmlar tarafından rehin alınmış polislerden birisi, «ölüm terleri döktüm!» diyor. Neden, Her polis biraz da ölmek için polis olmaz mı,»

Halbuki, bizim bildiğimize göre, bu dünyada «insanların meslekleri»ni biraz da ölmek için seçtiklerini» yazan ilk yazar «Ulunay» isimli zat olsa gerektir. Kopabilecek bir kanlı kavga mesleğinin adamı olan subay bile, mesleğini «biraz da ölmek» için değil, biraz da yaşamak için» seçer: Nitekim bir Fransız fıkrasında açıklanmış şöyle bir zarif nükte vardır:

Subaylar arasında ve bir içki sofrasında geçmiş bir konuşmada, genç zâbitler;

— «Ben vatan uğrunda ölmek isterim.»

— «Ben nâmus uğrunda ölmek isterim.»

— «Ben kanun uğrunda ölmek isterim.»

— «Ben millet uğrunda ölmek isterim!» deyince içlerinde harpler görmüş olan en kıdemlileri:

— «Vallahâ, demiş, vatanı, nâmusu, kanunu, milleti tecâvüze uğrarsa, her namuslu adam gibi ben de şerefimle dövüşerek ölmek zorunda kalırım.»

«Ancak, isterim ki mezar taşıma şöyle yazılsın:

«İsteği hilâfına ölmüştür!»

Naci Sadullah DANIŞ